

2024. évi belső ellenőrzési terve

Tisztelt Képviselő-testület!

A belső ellenőrzési tevékenység tervezésének bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 119. § (3) bekezdése szerint, „a jegyző köteles - a jogszabályok alapján meghatározott - belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 61. §-a szerint az államháztartási kontrollok célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítésének biztosítása.

Az államháztartás belső kontrollrendszere a költségvetési szervek belső kontrollrendszere keretében valósul meg, beleértve a belső ellenőrzést is.

A jegyző köteles gondoskodni – a belső kontrollrendszeren belül - a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. Köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Az ellenőrzés keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is. Ez az ellenőrzési forma a tulajdonosi funkcióval összefüggő átfogó, vagy általános ellenőrzésként valósul meg.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköeiről szóló 1991. évi XX. Törvény 140. § (1) bekezdésének e) pontja a jegyző gazdálkodási feladata és hatásköre közé sorolja az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi-gazdasági ellenőrzését.

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdése minden költségvetési szerv részére kockázatelemzésen alapuló stratégiai és éves ellenőrzési terv készítését írja elő.

A Möt 119. § (5) bekezdése szerint a helyi önkormányzatra vonatkozó éves belső ellenőrzési tervet a Képviselő-testület az előző év december 31-ig hagyja jóvá.

Az éves ellenőrzési terv összeállítása

Polgár Város Önkormányzat 2024. évi éves belső ellenőrzési terve összeállítása során figyelembe vettem a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendeletet (Bkr.), és a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvének előírásait, a Nemzetközi és a Belső Ellenőrzés Szakmai Gyakorlatának Nemzetközi Normáit (IIA Normák) és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardok 5000-es Tervezési standardjait, valamint a Pénzügyminisztérium által az éves ellenőrzési terv elkészítéséhez kiadott módszertani útmutatójának szempontjait.

A terv a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon és a rendelkezésre álló erőforrásokon alapul.

Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések és egyéb dokumentumok

A 2024. évi belső ellenőrzési terv elkészítése során a következő dokumentumokat, információkat használtam fel:

- az Önkormányzat belső ellenőrzésének a 2021–2025. évi stratégiai terve és a vezetés elvárásainak megismerése,
- a 2024. évi tervet megalapozó kockázatelemzés,
- bizonyosságot adó tevékenység 2022-2023. évi dokumentációi,
- külső ellenőrzés megállapításait,
- belső ellenőrzéssel kapcsolatos továbbképzések anyagait,
- jogszabályi változásokat,
- az Önkormányzat vezetésével egyeztetett ellenőrzési fókusz alapján kiválasztott kockázati elemek értékelése.

Az éves ellenőrzési terv tartalmazza:

- az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását,
- a tervezett ellenőrzések tárgyát,
- az ellenőrzések célját,
- az ellenőrizendő időszakot,
- a rendelkezésre álló és a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározását,
- az ellenőrzések típusát,
- az ellenőrzések tervezett ütemezését,
- az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését és
- az egyéb tevékenységre tervezett kapacitást.

Az Önkormányzat a jogszabályban meghatározott és az önként vállalt feladatok végrehajtása tekintetében hatékony gazdálkodás megvalósítását tűzte ki célul.

Jelen éves ellenőrzés terv ezzel összehangoltan a vonatkozó jogszabályban meghatározott kockázatelemzés alapján felállított prioritások és a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével készült.

Az éves ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

Kockázatok feltérképezése

Az éves ellenőrzési terv elkészítéséhez szükséges kockázatok feltérképezését a belső ellenőrzés végzi. Forrása elsősorban a bizonyosságot adó tevékenység, valamint a tanácsadás során a belső ellenőrzés tudomására jutott információk, a vezetőkkel folytatott konzultációk. A belső ellenőr az ellenőrzések során konzultál a Hivatal és az Intézmény vezetőivel és a dolgozókkal. Ennek során tudomást szerez a szervezeti egységeket érintő kockázatokról.

Kockázatok értékelése

A kockázatok feltérképezését követően a **belső ellenőrzés 28 db folyamatot** határozott meg, amelyet egyedileg értékelt. A kockázatok értékelése kettő lépcsőben zajlott.

A folyamatok a meghatározott belső ellenőrzési fókuszok (közvetlen pénzben mérhető hatás, folyamat/tevékenység korábbi ellenőrzése, szabályok/működés összetettsége/változása, szervezeti változás, kontrollok megbízhatósága) alapján, jelentőségük szerint kerültek súlyozásra oly módon, hogy az értékelési mátrixban jelentőségük alapján 0 – 5 pontot kaphattak.

Kockázatelemzési kritériummátrix

	Súlyok (hatás)	Valószínűség
Közvetlenül pénzben mérhető hatás.	5	1-5
A folyamat/ tevékenység korábbi ellenőrzése.	3	1-5
Szabályok/működés összetettsége/változása.	5	1-5
Szervezeti változás.	5	1-5
Kontrollok megbízhatósága.	5	1-5
Súlyok összesen:	23	115

A kockázati szempontokhoz 1-től 5-ig terjedő kockázati mérőszám rendelése történt a súlyosságnak megfelelően ("1" a legalacsonyabb, "5" a legsúlyosabb).

A kockázatok előfordulásának valószínűsége 1-től 5-ig került meghatározásra ("1"- „2” alacsony, "3" –„4” közepes, "5" magas).

Kockázati pontok = Súlyok mérőszám X a kockázat előfordulásának valószínűsége.

Elérhető minimum pont: 23

Elérhető maximum pont: 115

Alacsonynak minősíthető a kockázat 50 pontig.

Közepesnek minősíthető a kockázat 51-90 pont között.

Magasnak minősíthető a kockázat 90 pont fölött.

Rendelkezésre álló erőforrás

Az ellenőrzések kiterjeszhetőségének felső határát a belső ellenőrzési kapacitás adja meg.

A belső ellenőrzés, a belső ellenőrzési vezető kötelező feladata a kockázat elemzéssel alátámasztott stratégiai ellenőrzési terv elkészítése, amelyre 2023. év IV. negyed évében **kerül** sor. Az éves belső ellenőrzési terv dokumentálására, az ellenőrzések nyomon követésére és az éves ellenőrzési beszámoló elkészítésére 12 munkanap került tervezésre.

A belső ellenőrzés külső szolgáltatás igénybevételével kerül ellátásra, összesen 42 munka (szakértő) nap felhasználással.

A jogszabályokban előírt belső ellenőrzési tevékenység ellátásához a tárgyi feltételek biztosítottak.

A belső ellenőr rendelkezik

- az előírt szakirányú felsőfokú iskolai és költségvetési könyvvizsgálói végzettséggel,
- az államháztartásért felelős miniszter engedélyével - a belső ellenőri tevékenység végzésére,
- a rendszer-teljesítmény, az államháztartási számvitel, a közbeszerzések, valamint az uniós támogatások belső ellenőrzésére vonatkozó ABPE vizsgával,
- a belső ellenőrzési vezető számára előírt jogszabályi előírásokkal.

Tervezett ellenőrzések

A 2024. évre vonatkozóan két - legmagasabb kockázati besorolású folyamat - ellenőrzés került be vizsgálati programként az éves belső ellenőrzési tervbe.

A 2024. évi ellenőrzésre javasolt területek és folyamatok az alábbiak:

I. féléves ellenőrzési téma:

A Városgondnokság által üzemeltetett főzőkonyhák vonatkozásában a kötelezően ellátandó feladatként jelentkező étkeztetés, a dolgozói étkeztetés és a vendég étkeztetés térítési díjai megállapításának gyakorlata 2023-2024. évekre.

II. féléves ellenőrzési téma:

A Városgondnokság közfeladatként ellátott közétkeztetési tevékenységének – különösen a nem önkormányzati fenntartású oktatási intézményekben – rezsióradíj vizsgálata 2023-2024. évekre.

A stratégia tervnek megfelelően a belső kontrollrendszer, ezen belül a belső szabályzatok, eljárásrendek, folyamatok kötelező tartalmi elemeinek vizsgálatával is foglalkozik a belső ellenőr.

A javasolt belső ellenőrzési tervben meghatározott ellenőrzési feladatok átfogják az önkormányzati gazdálkodás fontos területét.

A belső ellenőrzés fontos feladata a potenciális hibák megelőzése érdekében, hogy a megjelenő új, illetve jelentős mértékben módosuló jogszabályok értelmezéséhez, egységes végrehajtásához segítséget nyújtson, együttműködve az ellenőrzött költségvetési, illetve egyéb szervezettel.

I. A tervezett ellenőrzések tárgya, célja és módszerei

A klasszikus hagyományoknak megfelelően az ellenőrzések tárgya 2024. évben is a gazdálkodással összefüggő folyamatok vizsgálata egy-egy konkrét területen.

Ezekben az esetekben szabályszerűségi ellenőrzésre kerül sor.

A szabályszerűségi ellenőrzés célja, a hatályos jogszabályokhoz, illetőleg a belső eljárásrendekhez való igazodás szintjének értékelése és a korábban megállapított színvonallal történő összehasonlítása.

A belső ellenőrzés kiemelt célja 2024-ben is a folyamatosan változó jogszabályi környezet és az Önkormányzat összhangjának megteremtése, a vagyonsvédelem, a szabályozott működés

elősegítése a belső ellenőrzés eszközével. Cél továbbá, hogy a belső ellenőrzés eredménye az azt megillető szinten beépüljön, elismerésre kerüljön a feladatrendszerben.

II. Az önkormányzatok stratégiájához való viszony

A 2024. évi ellenőrzési terv az önkormányzat stratégiai céljaival és költségvetési koncepciójával összhangban áll.

A Bkr. 30. § (1) bekezdése alapján a legmagasabb kockázatú folyamatok 1-2 évente bekerülnek az éves ellenőrzési tervbe.

III. Előzmények

A 2024. évi ellenőrzési terv javaslatok a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 31. § alapján kerültek betérjesztésre az Önkormányzat Képviselő-testülete elé.

IV. Várható szakmai hatások

A belső kontrollok működtetésének egységes, önkormányzati szintű vizsgálatai hozzájárulnak ahhoz, hogy a szervezet tevékenysége során fokozottan érvényesüljön a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség - Ávr-ben is előírt - követelménye. Teljesítve ezáltal azokat a követelményeket, amelyek a pénzügyi ellenőrzési rendszer EU-konform átalakítását, hatékony és átlátható működését célozzák.

V. A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

A belső ellenőrzési tevékenység végzése során objektív értékelést nyújtok egy adott folyamatról, rendszerről, eljárásról. Az ellenőrzési program végrehajtása során tett megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat ellenőrzési jelentésbe foglalom (megállapodás alapján ellátott belső ellenőrzés).

Az ellenőrzés külső szakértő bevonásával történik. A tervezett ellenőrzésekből 2 db szabályszerűségi ellenőrzés került megtervezésre 42 külső ellenőrzési nappal. A belső ellenőrzési tevékenység finanszírozására rendelkezésre álló forrás a megjelölt témák vizsgálatára fedezetet nyújt.

A tanácsadói tevékenységhez, a soron kívüli ellenőrzésekhez, a képzésekhez és az egyéb tevékenységekhez szükséges kapacitás tervadatokat az alábbi táblázatban mutatjuk be:

Bizonyossági tevékenység-tervezett ellenőrzések	44 nap	51 %
Tanácsadói tevékenység	12 nap	12 %
Képzés	16 nap	19 %
Soron kívüli ellenőrzés	10 nap	12 %
Egyéb tevékenység	5 nap	6 %
Összesen:	87 nap	100 %

Polgár Város Önkormányzatánál a 2024. évi ellenőrzési terv
végrehajtásához szükséges kapacitás megállapítása

Ssz.	Megnevezés	Nap	Létszám (fő)	Ellenőri napok száma összesen (Napok száma x Létszám)
1.	Bruttó munkaidő	365	1	365
2.	Kieső munkaidő	160 (3)+(4)+(5)		160
3.	Hétfvégék + Fizetett ünnepek	112	1	112
4.	Fizetett szabadság	34	1	34
5.	Átlagos betegszabadság	14	1	14
6.	Nettó munkaidő (rendelkezésre álló kapacitás)	205 (1)-(2)		205
7.	Megállapodás alapján ellátott belső ellenőrzés esetén más szervezetre fordított kapacitás			-
8.	Saját szervezetre fordítható kapacitás összesen	205 (6)-(7)		205

Az éves ellenőrzési terv végrehajtásához szükséges kapacitás megállapítása a belső ellenőrzési kézikönyv minta 12. sz. iratmintája szerinti táblázatba került rögzítésre.

Az ellenőrzési terv összeállításánál a hatályos 22/2019. (XII.23.) PM rendeletben meghatározott képzési idő szükségletnél a tervezett 16 nap elegendőnek bizonyul, mivel a belső ellenőr részt vesz különböző szakmai továbbképzésen. Belső ellenőrként az ABPE hatósági jellegű továbbképzésen, valamint a könyvvizsgálók kötelező továbbképzésein, azon túlmenően adózási kérdésekkel kapcsolatos szakmai tanácskozások rendszeres látogatója. A Magyar Pénzügyi – Gazdasági Ellenőrök Közhasznú Egyesülete, valamint az Adótanácsadók Egyesülete tagjaként számos konferencián, tanácskozáson vesz részt.

A tervezett ellenőrzések felsorolása a BEK Minta 13. sz. iratmintájának a felhasználásával kerül bemutatásra.

Debrecen, 2023. november 24.

dr. Nagy László
belső ellenőrzési vezető